

LIFTAG, lifvät, n. 3. Tag om lifvet vid brottning.

LIFTJENARE, m. 3. Tjenare, som företrädesvis har sin herres förtroende.

LIFTRUPPER, se *Lif- och Hustrupper*.

LIFTRÖJA, f. 1. Undertröja med ärmor, ofvanpå linnet.

LIFVA, v. a. 1. Gifva lif åt. Säges både egentl. o. fig. *L. en död kropp, materien, en bild.* (Fig.) *L. ens mod, hopp, förtrostan. L. någon till verksamhet.* — *Lifvande*, n. 4.

LIFVAKT, f. 3. Trupp, hvars bestämmelse är att vaka öfver en regerande persons säkerhet. — *Syn. Garde.* — *S. m. Soldat, knekt*, som tillhör en sådan trupp.

LIFVAPEN, n. 3. Skyddsvapen till kroppens beklädnad.

LIGA, f. 1. (ital.) 1) Förbund emellan flera stater. — 2) (i dålig bem.) Hemlig förbindelse mellan flera personer, för att genomdrifva någon plan.

LIGAMENT, -- må'nnt, n. 3. o. 3. (lat. *Ligamentum*) 1 anatomien. Benämning på mer eller mindre bandförmiga membraner, bestämda att hålla vissa kroppsdelar i fasta och orubbad lägen. *Band.*

LIGATO, ligáto. Italiensk musikterm. På ett sammanbindande eller släpande sätt.

LIGATÜR, -- úr, f. 3. 1) Åderband, förband; förbindning. — 2) (i musik) Sammanbindning af flera toner.

LIGG, n. 3. (byggn.k.) Den liggande sidan af en sten.

LIGGA, v. n. 1. Impf. *Låg. Sup. Legat.* Part. pret. *Legad* (förekommer endast i sammansättningar) 1) (i allmänhet) Hafva ett vågrätt eller lutande, utsträckt läge på en yta. Säges om kroppar, hvilkas understöd faller nedanför tyngdpunkten. *L. i en säng, på soffan, på bara marken. L. på magen, på ryggen*, med magen, ryggen närmast intill den understödjande ytan. *Säcken l-er på golfset. Boken l-er på, under bordet.* (Talesätt) *Hans bord låg fullt af böcker*, det låg fullt af böcker på hans bord. *L. nere*, vara nedfallen; äfv. (fig.) vara i dåligt skick, t. ex.: *handeln ligger nere. L. omkull*, vara omkullfallen. *L. ned*, genom sin tyngd under liggandet hoptrycka. *L. på knä*, hafva ena eller begge knäna böjda, hvilande på marken, med kroppen för öfrigt i upprätt ställning. *Hönan l-er på ägg* ell. *blott ligger*, för att utkläcka ungar. *L. ut ägg*, ligga på ägg, tilldess ungarne blifva utkläckta. *L. ofvanpå*, äfv. (fig.) hafva öfverhand, företrädet, t. ex.: *han vill alltid i disputer l. ofvanpå.* I samma mening säges äfv. *L. öfver. L. under*, äfv. (fig.) vara underlägsen, t. ex.: *det partiet l-er under.* — 2) (om person) a) Hvila i säng, för att sofva, i sjukdom, o. s. v. *L. till sängs* ell. *blott l. Han vill gerna l. väl. Man l-er illa på den gästgivaregården. Han l-er redan*, har redan lagt sig till hvila. *L. sjuk*, vara sängliggande sjuk. *L. sig sår*, ligga så lång tid, att man får liggsår. *L. borta, ute*, sofva öfver natten b., u. *L. ute*, äfv. sofva under bar himmel. *L. hos, ihop med någon*, tillsammans med någon i samma säng. *L. ihjel*, döda genom qväfnad under kroppens tyngd, medan man ligger, t. ex.: *L. ihjel ett barn.* (Bibl.) *L. när*, besofva, *L. ofvanpå* (om sjuka), ligga påklädd ofvanpå täcket. *L. åtskils*, hvar för sig, ej tillsammans. — b) Hvila öfver natten, under resa, vandring, *L. hos någon. L. öfver natten* (ell.

blott l.) på en gästgivaregård. — c) Vistas, uppehålla sig, vara, befinna sig. *L. i fäll, i kvarter, i garnison. L. vid akademien. L. på en gästgivaregård och vänta på hästar. Han l-er på landet. L. jemt på krogen. L. kvar, stilla på ett ställe. Han l-er för Mantua, kamperar, är lägrad för M. Ligg derifrån, håll dig derifrån. Han l-er aldrig ifrån krogen, är aldrig derifrån.* (Pop.) *Ligg ändan, ligg hän*, gå ur vägen. *Hon l-er jemt i fönstret. Hon l-er aldrig ur fönstret, är aldrig derifrån. Han l-er aldrig af hästen*, rider ganska ofta. *L. inne*, hålla sig inne på sina rum. (Fig. fam.) *L. inne med någon*, hafva hemligt förstånd med honom. *De l. inne med hvarandra.* (Pop.) *L. jemt i arbetet*, arbeta träget. — 3) (om sak) a) Hafva läge, plats; vara belägen. *Tunnan l-er ej, der den bör l. Linne, som l-er i blöt. Det l-er i skåpet. Skeppet l-er i hamnen. Ett berg låg framsför oss. Staden l-er nära hafvet. Det slottet l-er väl, täckt, illa. Byn l-er långt härifrån. Fönstret l-er åt gatan, mot söder. Mina rum l. för nordanvänden. Sida i en triangel, som l-er emot en vinkel. Vigter, som l. i hvarandra. Hans hus l-er näst intill mitt. Deras ägor l. om hvarandra. Flera byar l. rundt omkring. Huset l-er så till, att . . . Staden l-er väl, illa till för handel, är väl, illa belägen för h. Hemmanet l-er väl till för honom*, har för honom ett passande läge. *Låta något l. främme, ute. Nälen l. ute*, äro utlagda i sjön. *Ett jordlager, som l-er ofvanpå, öfver ett annat.* — b) Hafva riktning åt ett visst håll. *Vägen l-er till staden N. Om er väg l-er dit-åt. Vägen l-er tätt förbi, igenom byn. Vädret l-er ifrån land, ifrån söder, l-er på, åt land. Vädret, hafvet l-er på*, stället är utsatt för vädret, för vinden ifrån hafvet. *Solen l-er på*, stället ligger öppet för solsenket. *Regnet låg på fönstren.* — c) Förvaras orörd, osäld, oanvänd. *Låta frukt, varor l. Denna frukt täl ej att l. Låta sina penningar l.*, ej göra dem fruktbara. *L. af sig*, blifva sämre genom liggning; (fig.) genom brist på öfning glömma, hvad man lärt eller kunnat, mista färdighet i något, t. ex.: *Spannmål l-er af sig.* (Fig.) *Han har legat af sig i latinet. L. till sig*, förbättras genom liggning. — 4) (både om sak och person) Stödja sig, hvila med sin tyngd på något. *Hela tyngden l-er på den pelaren. Bräderna l. på bjelkar. L. på armbågen. L. tungt på pennan*, trycka den med handen nog hårdt emot papperet. — 5) Vara begrafven. *Här l-er N. N.* — 6) (om sjöar och floder) Vara tillfrusen. *Sjön, strömmen l-er.* — 7) Vara lutad, luta sig. *Såden l-er*, är nedslagen till marken af regn. *Ständigt l. öfver boken*, läsa alltjemt. — 8) (om fartyg) *L. ell. l. än*, hålla kurs. *Hur l-er fartyget? L. bi*, i storm blott föra de segel, som tjena att hålla förskippet till vinden. *L. till ankars*, vara ankrad. *L. under land*, tätt invid landet (ifrån sjösidan sedt). *L. under sjön*, emellan tvenne höga vägor. *L. på svaj*, för blott ett ankar. *L. vindrätt*, till ankars med vinden rätt för ifrån. *L. förbi, öfver en udde*, segla förbi den. *L. igenom ett sund*, passera derigenom (vid lovering). *Vi lågo åt land*, höllo åt l. *L. öfver*, ligga i en hamn öfver den bestämda tiden för varornas lastande och lossning. — 9) *L. ingår äfv. i följande ordställningar och talesätt: Låta ett arbete l.*, låta det hvila, hålla upp dermed. (Fam.) *L. jemt och låsa*, ständigt sysselsätta sig med läsning. *Det*